

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 15 ΤΟΥ ΝΟΕΒΡΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 539

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΡΑΚΙΚΟΣ. Προζήληση.
Δ. Π. ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ Στ' ἄματα ! (Κριτική μελέτη
γιὰ τὸ τελευταῖο βιβλίον τοῦ Ἐρνέστου Ψυχάρη).
ΑΛΕΚΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ. Ἀμαρυλλίς.
Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ. Φάουστ.
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ. — Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — Η ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜΗ. —
ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΝ.

“ΦΑΟΥΣΤ,”

Δ ρ ό μ ο ς

Φάουστ. Μεφιστοφελής

ΦΑΟΥΣΤ :
Ἔ, λέγε ! Θὰ πιτύχει ; Νὰ προσμένω ;

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :
Ἔτσι μπράβο ! Σὲ βρῖσκω ξαναμένο :
Σὲ λιγάκι τὴν Γκρέτα θὰ χαρεῖς.
Στὴ γειτόνισσ' ἀπόψε θὰ τὴ βρεῖς ;
μιὰ γυναίκα θαρρεῖς σὰ διαλεγμένη
μαυλίστρα καὶ τσιγγάνα γεννημένη.

ΦΑΟΥΣΤ :
Λαμπρά !

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :
Μὰ κι ἀπὸ μιᾶς θέλει μιὰ χάρι.

ΦΑΟΥΣΤ :
Πληρωμὴ πρέπει ἢ δούλεψη νὰ πάρει.

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :
Μιὰ μαρτυριὰ δίνουμι' ἀπλὴ κατὰ τὸ νόμο,
πὼς τοῦ συμβίου της τὸ κορμὶ τὸ ξυλασμένο
εἶναι στὴν Πάντουα σ' ἅγιον χώρι' ἀναπαμένο.

ΦΑΟΥΣΤ :
Ἰδέα σοφὴ ! Ἐῆμαστε λοιπὸν προῖτα γιὰ δρόμο !

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :
Sancta simplicitas ! πρᾶμα μεγάλο !
Τὴ μαρτυριὰ χωρὶς ; πολλὰ νὰ ξέρεις δίνεις.

ΦΑΟΥΣΤ :

Τὸ σκέδιο εἶναι χαμένο. Ξέρεις ἄλλο ;

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :

Ἦ αγιάθροπε ! Τί τώρα θὰ μοῦ γίνεις ;
Πρῶτη φορά εἶναι στὴ ζωὴ σου ἀλήθεια,
ποῦ ψεύτικη θὰ δώσεις μαρτυριά ;
Γιὰ θεὸ, γιὰ τὸν κόσμον κι ὅ,τι ἐκεῖ σαλεύει,
γιὰ τὸν ἄνθρωπον κι ὅ,τι τοῦ ἀναδεύει
μέσα στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά,
μὴν ὀρτισμοὺς δὲν τίναξες μὲ πλήθια
ἀδιαντροπιά καὶ ἀτοκοτιὰ δεινὴ ;

Κι ἂν θές μέσα σου τῶντι νὰ ρωτήσεις,
πὼς ξέρεις ἀπ' αὐτὰ θὰ ὁμολογήσεις ;
πὸ λίγο ἀπ' ὅσο ἀπ' τοῦ κὴρ Σβέρετλαϊν τὴ θανή !

ΦΑΟΥΣΤ :

Εἶσαι καὶ μένεις ψεύτης, σοφιστής.

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :

Λίγο βαθύτερα ἂν δὲν τῶξες κανεῖς !
Θὰ ξελογιάσεις αἴθριο μ' ὅλη τὴν τιμὴ σου
τὴ δόλια Γκρέτα ; ἀπ' ὅλη τὴν ψυχὴ σου
ἀγάπη θὰ τῆς ὀρτιστεῖς ;

ΦΑΟΥΣΤ :

Κι ἀπ' ὅλη τὴν καρδιά.

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :

Καλά ! Κι ἀτὲ θάρθουνε
ἢ πίστη, ἢ ἀγάπη ἔ, ἢ παντοτινὴ,
ἢ μοναχὴ, ἢ ὑπερπαντοδύναμ' ἢ ὀρημὴ —
ἀπ' τὴν καρδιά καὶ αὐτὰ θὰ βγοῦνε ;

ΦΑΟΥΣΤ :

Ἄστα ! Ναι, ἀπ' τὴν καρδιά. Σὰ λαχταρῶ,
γιὰ τὴ λαχτάρα, τὴν ἀντάρα
νάβρω ὄνομα σὰ δὲν μπορῶ,
τότε τὸν κόσμον μὲ τὸ εἶναι μου ὅλο ψίχνω
κι ὅλα τὰ πὸ ψηλὰ τὰ λόγια ἀδράχνω
καὶ τὴν πύρα, ποῦ μέσα μου ὅλος καίω,
αἰώνια, αἰώνια, ἀτέλειωτη τὴ λέω,
διαβολικὴ ψευτιά καὶ αὐτὸ νὰ εἶν' ἄρα ;

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ :

Δίκιο ἔχω ὁστόσο.

ΦΑΟΥΣΤ :

Ἄκου' στὸ νοῦ σου ἂς μένει —
νὰ ζήσεις, μὴ μοῦ πρήξεις τὸ πλεμόνι — :
Ἦ τοῖος γυρεύει δίκιο κ' ἔχει μιὰ καὶ μόνη
γλώσσα, σιγούρα τὸ λαβαίνει.
Μὰ ἔλα, κ' εἴμ' ἀπ' τὰ λόγια βαρεμένος ;
ἔχεις δίκιο, γιατί εἶμαι ἀναγκασμένος.

Μεταφραστικὴ ἐκδομὴ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤ' ΑΡΜΑΤΑ

(«L' appel aux armes» του 'Ερνέστου Ψυχάρη»)

Ἡ κριτικὴ αὐτὴ γιὰ τὸ τελευταῖο βιβλίον τοῦ δοξασμένου παλληκαριοῦ, ποὺ σκοτώθηκε τὶς προάλλες στὸν πόλεμο, τοῦ 'Ερνέστου Ψυχάρη, λοχαγοῦ στὸ Γαλλικὸ Στρατό, γράφτηκε ἀπὸ τὸν Κο Ν. 'Επισκοπόπουλο, τὸ γνωστὸ στὸ Παρίσι μὲ τὸ ψευδώνυμο NICOLAS SEGUR, καὶ δημοσιεύθηκε στὸ περιοδικὸ LE REVUE τῶν 15 Ἰουνίου 1913.

Τὴ μετάφραση τὴν ἀφιερώνω στὴ μνήμη Του.

Α. Π. ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ

Ἀθήνα 4 Νοεμβρίου 1914.

Εἶναι τώρα πέντε χρόνια ποὺ ὁ 'Ερνέστος Ψυχάρης, ἀφοῦ ἀκολούθησε τὸν ταγματάρχη L'enfant στὴν ἐκστρατεία του στὴ Λίμνη τοῦ Tchad, μᾶς ἔδωκε τὶς ἐντυπώσεις του σ' ἓνα βιβλίον: «Χῶρες τοῦ Ἡλίου καὶ τοῦ Ὑψους» (1). Σ' αὐτὸ τὸ βιβλίον μᾶς περιγράφει ὠραϊόπρεπα τὴ ζωὴ στὸ λόγγον καὶ ἀναπαράσταται στὴ φαντασία μᾶς τὴν παρθένα ἀφρικανικὴ χώρα ποὺ εἶχε ἀνκαλύψει, τὴ Σάγκκα, τὴ ἀγρία βουνὰ τοῦ Γιαντέ, τὴν ἡλιοφώτιστη Πεντέ....

Στὸ βιβλίον αὐτὸ φαινόταν πῶς ὁ στρατιώτης, ποὺ ἀγαποῦσε τὶς καινούριες καὶ ῥιψοκίνδυνες ἐκστρατείες, ἤξερε νὰ μεταχειρίζεται τὴν πένα ὅσο τεχνικὰ καὶ τὸ σπαθί καὶ μποροῦσε νὰ γράψῃ ἓνα ὠραῖο φιλολογικὸ ἔργο μὲ τὴν ἴδια εὐκολία ποὺ θὰ ἔκανε ἓνα λαμπρὸ στρατιωτικὸ κατόρθωμα.

Τὸ τελευταῖο του ἔργο «Στάρματα» ἐπικυρώνει, τελειωτικὰ τὴν κρίση μᾶς αὐτῆς. Τὸ ἔργο αὐτὸ δὲν εἶναι οἱ ταξιδιωτικὲς ἐντυπώσεις του· εἶναι οἱ ἰδέες του γιὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ στρατιώτη, ἢ ἀντίληψή του γιὰ τὸ μεγαλεῖο τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου. Τὶς ἐκθέτει, παίρνοντας ὡς βάση μιὰ ἀπλή ἱστορία.

Ἀπὸ τὴν πρώτη σελίδα ὁ ἴδιος μᾶς μαθαίνει τὸ σκοπὸ καὶ τὸ νόημα τοῦ βιβλίου του. «Ὅταν, λέει, ὁ συγγραφέας αὐτῆς τῆς ἱστορίας ὑπηρετήσε γιὰ πρώτη φορὰ τὴ Γαλλία, τοῦ φάνηκε πῶς ἄρχιζε καινούρια ζωὴ. Αἰσθανόταν πῶς ἄφηνε στάληθρα τοῦ κόσμου τὴν ἀσκημιὰ καὶ ἔφτανε στὸν πρῶτο σταθμὸ πορείας, ποὺ θὰ τὸν ἔφερνε στὰ πιά ἀγνὰ μεγαλεῖα».

«Ἀπὸ τὶς νεανικὲς αὐτὲς σκέψεις ἐβγήκε τὸ βιβλίον αὐτό, ἀρχισμένο στὴν ὁρμὴ τῶν 26 χρόνων του καὶ τελειωμένο στὸ τσαντήρι ποὺ εἶχε στήσει στὴ Σαχάρα, μέσα στὶς μακρόχρονες ὥρες μεγαλόπρεπης ἐρημίας».

Πῶς ὁ ἥρωας τοῦ βιβλίου—ὁ νέος Μαυρίκιος Βεν-

σάν—μαθαίνει νὰ γίνῃ στρατιώτης μὲ τὴν πατρικὴ βοήθεια καὶ τὴ βαθεῖα ἀγάπη τοῦ ἀρχηγοῦ του, τοῦ λοχαγοῦ Νανζές· πῶς μπαίνει πυροβολητὴς στὸ στρατὸ τῶν Ἀποικιῶν· πῶς φεύγει γιὰ τὴν Μαυριτανία καὶ γυρίζει ἔπειτα στὴ Γαλλία· ἔλα αὐτά, μαζὶ μὲ τὴν ὠραία, βαθεῖα καὶ ἀσβηστή σφραγίδα ποὺ ἡ ζωὴ τοῦ στρατιώτη ἀφήνει στὴ μεταμορφωμένη ψυχὴ του— νὰ ἡ ὑπόθεσις τοῦ βιβλίου.

Καὶ τὸ θέμα αὐτό, τὸ τόσο πρωτότυπο καὶ τὸ τόσο ἀπομακρυσμένο ἀπὸ τὶς συνειθισμένες αἰσθηματολογικὲς πλοκὲς, δὲ δίνει μονάχα στὸν Ε. Ψυχάρη τὴν ἀφορμὴ νὰ περιγράψῃ ὠραῖα τὴ ζωὴ τοῦ στρατιώτη καὶ μὲ εἰκόνες βαθεῖα χρωματισμένες καὶ δλότελα μοναδικὲς νὰ παραστήσῃ τὴ στρατιωτικὴ δρᾶση καὶ τὰ μαγεμένα μέρη τῆς Ἀφρικῆς. Ὅχι. Τὸ θέμα αὐτὸ κυρίως τοῦ χρησιμεύει γιὰ νὰ δείξῃ πῶς τὸ στρατιωτικὸ ἐπάγγελμα εἶναι τὸ σχολεῖο, ἔπου ἡ ψυχὴ ἐξευγενίζεται, ὁ χαραχτήρας ἀνυψώνεται καὶ τὸ ἔθνος μαθαίνει τὰ ἰδανικά, τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴ συντήρησή του—καὶ πῶς δίπλα στὴ θρησκευτικὴ πίστι, τὰ ἔπλα εἶναι ἡ ἄλλη πνευματικὴ τῆς Γαλλίας βάση.

Κι αὐτὸ γίνεται, ἐπειδὴ ὁ 'Ερνέστος Ψυχάρης εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς σημερινούς νέους ποὺ αἰσθάνονται μιὰν ἀναγέννησι τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἰδανικοῦ νὰ λουλουδέξῃ στὴν ψυχὴ τους καὶ ποὺ, παραιτώντας τὸν ἐπιστημονικὸ σκεπτικισμό, ἐλευθερώνονται ἀπὸ τὰ εἰδωλα καὶ ξαναγυρίζουν στὸν ἐνθουσιασμό καὶ στὴ βαθεῖα ριζωμένη πεποίθησι.

Δὲν μπορεῖ κανεὶς παρὰ νὰ συγκινηθῇ καὶ νὰ λάβῃ θερμὸ ἐνδιαφέρον βλέποντας τὴ μεγαλόπρεπη ἀντίληψή ποὺ ἔχει ὁ νεαρὸς συγγραφέας γιὰ τὸ στρατό.

«Μοῦ φαίνεται, λέει ἓνα ἀπὸ τὰ πρόσωπα τοῦ βιβλίου, πῶς ὁ στρατὸς παίρνει μοναδικὴν θέσιν στὴν κοινωνία μᾶς. Σ' αὐτόν, τοῦλάχιστον, κάποιον ἰδανικὸ μένει. Ἀκόμα. Ἡ παράδοσις τῆς τιμῆς, ἢ ἀφιλοκέρδεια, ἔλες αὐτὲς οἱ παλιάτσες, ἔλες αὐτὲς οἱ σκοουριὲς «ὀψώνονται σὲ πραγματικότητα. Δὲν εἶναι πιὰ μοτίβα ἢ τραγοῦδινα. εἶναι μεγάλες ἀλήθειες. Πραγματικότητα ἐπιστημονική: Σήμερα, μόνο ὁ στρατὸς ἔχει κάποια παράδοσι μ' ὅλες τὶς προσπάθειες ποὺ ἔγιναν γιὰ νὰ τὴν ἐξαφανίσουν. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, πῶς εἶναι μονάχα φωλιάζει ἡ ἀρετὴ του, ἢ μοναδικὴ του ἀρετή».

Κι ὁ 'Ερνέστος Ψυχάρης φέρνει ἀντιμέτωπὴ στὴ σημερινὴ γενεὰ ποὺ πιστεύει—ποὺ εἶναι γεμάτη ἀπὸ ὠραῖο πατριωτικὸ ἐνθουσιασμό καὶ ποὺ ἀνυπόμονα θέλει ἀκόμα στερεώτερα νὰ θεμελιώσῃ τὰ Γαλλικὰ πρωτότατα—τὴν προηγουμένη γενεὰ τὴν κούφια καὶ σκεπτικιστικὴ. «Ὁ πατέρας Βενσάν ἀνῆκε στὴ γενεὰ ποὺ ἦταν εἰκοσι χρόνῶν τὸ 1880. Τὴ γενεὰ τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶδαν—παιδιὰ ἀδύνατα καὶ λεπτοκαμωμένον—τὴν ἦττα καὶ τὴν ξέχασαν. Μὲ τὰ παιδιὰτικὰ τους μάτια, τὰ παρθένα ἀκόμα, εἶδαν τὸ ὄραμα ἐκείνης καὶ τὴν ξέχασαν καὶ δὲν ἔκλαιγαν, ὅταν ἄκουαν τὰ ὄνοματα τῶν μερῶν ποὺ νικήθηκε ὁ Γαλλικὸς στρατὸς—ἐπειδὴ ἐσύστηκε μέσα τους ὁ μεγάλος ἐκείνος

(1) Γι' αὐτὸ τὸ βιβλίον δημοσίευσεν ἓνα σημεῖωμα στὸ Νουμά· τῶν 18 τοῦ Γενάρη 1909 (ἀριθμ. 327).

»καημός που έπρεπε να είχαν.—Κ' έτσι η Γαλλία
 »έμεινε στο έλεος του Θεού που εξακολουθούσε να την
 »παρτά για πολλές γενεές—ή ήττα σ' αυτήν γεννοδό-
 »λαγε την ήττα. Τέλος, έξαφνα—καθώς οι εκκλησίες,
 »μετά μακρό κλείσιμο, γιομίζουν από βιβλίες και χα-
 »ρούμενες ψαλμωδίες—ήρθαν νέα παλληκάρια που
 »τραγουδούσαν, έκλαιαν και γελοῦσαν. Αυτά δεν εί-
 »χαν δῆ την ήττα, κι όμως τῆ θυμούνταν, κι ὁ κορυ-
 »δαλός που για χρόνια είχε σπαώσει άνοιγε πάλι τὰ
 »φτερά του, επάνω στο κράνος τῶν στρατιωτῶν».

Ἡ γλώσσα του Ἐρνέστου Ψυχάρη, όταν μιλά για τὸν προσρισμὸ τοῦ στρατιωτῆ, γίνεται θεληματικὰ θρησκα. Ἰ' αὐτόν, νὰ πολεμᾷ κανεὶς για τὸν τόπο του καὶ νὰ λατρεύει τὸ Θεὸ του εἶναι δυὸ κ' ἐπιταχτικὰ προστάγματα που αἰθάνεται κανεὶς στὸ βάθος τῆς ψυχῆς του, που δὲν τὰ συζητᾷ, καὶ που μένουν πάντα ἡ λαμπρὴ μαγιά τῆς ζωτικότητος ἑνὸς ἔθνους.

Καὶ σ' αὐτὸ πολὺ σωστὰ ἐνώνει τῆ στρατιωτικὴ πειθαρχία με τὴν πίστη, τῆ θρησκευτικὴ καθήχηση με τὴν πολεμικὴ. «Ense et cruce (με τὸ σπαθὶ καὶ τὸ σταυρὸ)... Ἀλήθεια αὐτὰ εἶναι οἱ εἰκόνες δυὸ δογματῶν, δυὸ συτημάτων. Ἀνόμοιες μεταφυσικῆς, που διόλου δὲν εἶναι σμιγμένες, ὅπως τὸ πιστεύει ὁ Βενσάν, που καθόλου δὲν εἶναι σύμμηχες ἐναντίον ἑνὸς κοινοῦ ἐχθροῦ ἢ μπλεγμένες ἢ μιὰ μέσα στὴν ἄλλη, μά, τουναντίον, ἐπιτελῶς ξεχώριστες. Καὶ ὅμως πῶς αὐτὰ τὰ δυὸ σημάδια σμίγουν στὸ φωτισμένο οὐρανὸ που βλέπει ὁ Μαυρίκιος, καὶ πῶς καὶ τὰ δυὸ τὰ βλέπει ὅπως διόλου τὸ ἓνα κοντὰ στὸ ἄλλο καὶ ὅμως ξεχωρα, νὰ λάμπουν ἀπὸ τὸ φωτιστέφανό τους τὸν καμωμένο ἀπὸ ὑπερκόσμιες ἀχτίδες! ».

Ἡ ἀνάγκη νὰ πιστεῦν κανεὶς ἐπιβεβαιώνεται ὁλοένα ὅσο προχωρεῖ τὸ μυθιστόρημα. Ὁ Μαυρίκιος Βενσάν, ὅταν βρίσκεται στὴν Ἀφρικὴ, ζουλεῖ τοὺς Μαυριτανούς για τῆ εὐλάβειά τους, τῆ φλογερῆ τους πίστη, τὸν ὑπέροχο τρόπο που βυθίζονται στὴν προσευχὴ τους. Ἡ πεδιάδα ἐκείνη τῆς Σαχάρας, ἡ τόσο ἀγονη, ἡ τόσο βαρειά, ἡ τόσο ἐρημη, ἡ ὁλοτέλα φρυμένη ἀπὸ τὸ λιοπύρι, ἡ ὁλοτέλα ἀπονεκρωμένη, ξαναγινεταὶ καὶ παίρνει μιὰ ἐντονη ζωὴ—ἀπὸ τὸν ὄραιο φρικτισμὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.—Ἡ γῆ αὐτῆ, λέει ὁ «Μαυρίκιος Βενσάν, θὰ εἶχε τὴν εὐψὴ τοῦ θανάτου, ἀν δὲν τὴν κατοικοῦσε ἓνας μεγάλος Θεός. Ἀχ! ὅταν »στὸ ἡλιοβασιλεμα, οἱ Μαυριτανοὶ προσκυνοῦν πρὸς τὴν »Ἀνατολή, πῶς νὰ μὴ νοιώσῃ κανεὶς μέσα του τῆ »θεία ἐκείνη πνοὴ που πάει ἀπὸ τῆ μιὰ ἄκρη τῆς Σα- »χάρας ἴσα με τὴν ἄλλη, καὶ γίνεται μιὰ ὁρατη πα- »ρουσία μέσα στὴ μεγαλοπρέπεια τῆς ἐρημιᾶς ; »

Στὸ βιβλίον αὐτὸ ὁ Ε. Ψυχάρης λύνει τὰ μεγάλα προβλήματα με τῆ δύναμη καὶ τῆ βεβαιότητα που δίνει ἡ πεποιθήση καὶ ἡ πίστη.

Μὲ θάρρος καὶ περηφάνεια ὁ συγγραφεὺς ὑψώνει τῆ σημαία τοῦ ἰδανικοῦ καὶ χωρὶς δισταγμὸ ἀκολουθώντας τοὺς πρόπατόρους ἐπιβεβαιώνει τὶς αἰώνιες ἀρχές που στάθηκαν ἄλλοτε ἡ δύναμη τῆς Γαλλίας. Πι-

στεύει στὴν παράδοσὴ καὶ πιστεύει με μυστικισμό. Ἀκούει προσεχτικὰ τῆ φωνὴ τῶν περασμένων ὑπακούει στὴ λογικὴ τῆς καρδιάς που τοῦ φαίνεται ἡ πιὸ σίγουρη καὶ που δίχως ἄλλο, εἶναι καὶ ἡ πιὸ ζωηρὴ.

Καὶ γι' αὐτὸ, τὸ βιβλίον του αὐτὸ τὸ γραμμένο με ζέση, καὶ εὐγλωττία, εἶναι τὸ βιβλίον που δυναμώνει καὶ παρηγορεῖ, τὸ βιβλίον ὅχι μόνο τοῦ καλλιτέχνη μὰ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἐνεργητικοῦ που ἔχει πεποιθήσεις καὶ θέλει νὰ τίς μεταδώσει. Πρέπει νὰ θεωρηθῆσαν μιὰ μαρτυρία πατριωτικοῦ καὶ ἰδεαλιστικοῦ ἐυπνύματος που ἀρχισε νὰ γίνεται ἀνάμεσά μας.

Ὁ Ρενάν ἔλεγε πῶς ἡ Γαλλία ἔχει χρέος νὰ ξανανοιώσῃ καὶ νὰ ξαναγεννηθῆ. Τὸ βιβλίον τοῦ ἐγγονοῦ του καὶ ὁ ἐθουσιασμὸς που τὸ πλημμυρεῖ μᾶς δείχνει πόσο ἀληθινὰ εἶναι τὰ σωστὰ καὶ προφητικὰ αὐτὰ λόγια.

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Τὰ **Παραγραφία** μέιναν ἔξω σὲ τοῦτο τὸ φύλλον, καθὼς καὶ μιὰ κριτικὴ τοῦ Ρήγα Γκόλφω για τὴν «Ἀθῶνα ἀμαρτωλὴ» που θὰ δημοσιευτεῖ σ' ἐρχόμενο φύλλον.

— Ὁ δημοσιογραφικὸς σφουγγακαλαρισμὸς ἔδωσε πάλι καὶ πῆρε τοῦτες τὶς μέρες στὸν τόπο με κάπιο πριγκιπικὸ ἔργο. Ἀπὸ τῆ συναυλία αὐτῆ τῆ δημοσιογραφικῆ δὲν ἔλειψε καὶ ὁ εὐθυμὸς κ. Ἰωσήφ με τῆ σοβαροφάνειά του.

— Εἰπώθη καὶ τοῦτο : «Ὅχι κριτικῆς, μὰ διατριβῆς ἐναίσιμες για τῆ διεύθυνσι τοῦ Βασιλ. Θεάτρου γράφανε ὅλο, αὐτοὶ οἱ κύριοι».

— Μιὰ φιλικὴ παρατήρησι στὴν «Ἔστια». Τὸν κ. Κουλουμβάκη νὰ μὴ μᾶς τὸν παρουσιάσει τόσο συχνὰ στὴν πρώτη στήλη τῆς πρώτης σελίδος τῆς, γιατί ζημιώνεται σημαντικὰ. Κεῖνο τὸ κύριον ἄρθρον του λ. χ. στὴν «Ἔστια» τῆς Τρίτης για τὸ σοσιαλισμὸ οὔτε παιδάκι δέκα χρονῶν δὲ θὰν τῆγραφε. Τόσο ἀνόητο εἶτανε. Προτιμοῦσανε στὴ θέσι του νὰ βλέπαμε ἓνα ὑπερποίημα τοῦ κ. Φ. Πανᾶ.

— Για τὸν «Ἐρωτόπαθο τραγουδιστῆ» τοῦ κ. Βέλλμου ἓνας βέβηλος εἶπε :

— «Αὐτὸς ὁ τραγουδιστῆς, ἂν κ' ἐρωτόπαθος, βγάξει τέτιες ἀγριοφωνίες, που με ὅλο τους τὸ δίκιον μποροῦνε νὰ τὸν πάρουνε μέσα οἱ χωροφύλακες ὡς διαταράσσοντα τὴν ησυχίαν τῶν πολιτῶν».

— Πολὺ ἄδικη καὶ πολὺ σκληρὴ κρίσι για τὸν πολὺ συμπαθητικὸ ποιητῆ.

TAINE.—Ὅταν πάνω σὶα τραυτοπέντε ἡ σαράντα χρόνια, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ δεκάχρονη στεῖρωσι, μιὰ γυναίκα, εἶτε τῆς μεσαιᾶς, εἶτε τῆς ἀνώτερης τάξης ἀποχτὰ παιδί, στοιχηματίζετε για μιὰ πρόσφατη συζυγικὴ τραγωδία. Κάποτε ἡ μοιχεία ὑπάρχει στὴ μέση· συχνότερα ὁ σύζυγος θὰ θέλησε νὰ τὴν ἐμποδίσει, κ' ἄλλες φορές θὰ πρεπε νὰ προφυλαχτεῖ ἀπὸ τὴν τρέλλα που εἶταν πολὺ κοντὰ. Κ' ἔτσι ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν ἐπιφάνεια τῆς ἀστυκῆς ζωῆς; τὸ ἐσωτερικὸ δράμα σκάζει σὸν ἀτόσημα.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ (*)

Είναι νύχτα. Από τις σπηλιές βγαίνουν οι νεράιδες σε χορό. Ο Δάφνης πίσω από ένα κορμό δέντρου κρυφοκυτίζει την 'Αμαρυλλίδα που λαμποκοπά μέσα στο φως του φεγγαριού.

Σκηνή Α'.

ΑΙΤΡΑ

Σ' αυτό το δάσος το πυκνό στον τόπο τον άνιλιό
Μέσα στους βράχους έχομε στημένο έμεις βασίλειο.

ΝΕΡΑΪΔΑ 1.

Όταν βραδύαζει βγαίνομεν άπ' τών νερών τά βύθη
Έδώ που ή άλήθεια σταματά και που άρχινούν οι μύθοι.

ΝΕΡΑΪΔΑ 2.

Έγώμαι ή κόρη του νερού ντυμένη με την πάχνη,
Πού άπλόνομαι και πλέκομαι στα φύλλα σαν άράχνη.

ΝΕΡΑΪΔΑ 3.

Έγώμαι ή άλαφροπάτητη, μ'πορώ να περπατήσω,
Πάνω άπ' τά κρίνα τά χρυσά χωρίς να τά λυγίσω.

ΝΕΡΑΪΔΑ 4.

Έμε με κρύβουν οι κισσοί με τó βαθύ τους χρώμα
Κ' έχω μες τις κουφόπατρες ροδόφυλλα για στρώμα.

ΝΕΡΑΪΔΑ 5.

Έγώ προβαίνω άπ' τά νερά τή νύχτα στο φεγγάρι
Και στα μαλλιά μου τή δροσιά φορώ μαργαροτάρι.

ΝΕΡΑΪΔΑ 6.

Τού έρωτεμένου του βροσκου βουβαίνω τή φλογέρα
Όταν βεργολυγίζομαι στο σείσιμο του άγέρα.

ΝΕΡΑΪΔΑ 7.

Όλόγυρά μας εὐωδιά κάθε λουλουδι χύνει,
Και στο φεγγάρι μάς φιλοῦν οι νάρκισσοι κ' οι κρίνοι.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

Νεράιδες λευκαστράγαλες και ξωθικές παρθένες

(*) Από σήμερα αρχίζουμε στο «Νουμά» τή δημοσίευσή του καινούριου έργου του κ. Άλέκου Φωτιάδη, «Αμαρυλλίς». Στο έργο αυτό ο κ. Φ., άν και είναι θεατρικό, όπως ο ίδιος μάς είπε, δέ θυσιάσε τήν ιδέα τήν ποιητική στη σκηνακή άνόγκη). Νά μπει μέσα σ' ένα κάρφο σκηνακή όλη ή θεοκοιτική ζωή με τήν παρθεναία του δημοτικού στίχου, νά, τί ο ποιητής άνειρεύτηκε. Και παίρνει τó μύθο τής Έλληνικής Νύφης και τó θρύλο τής σημερινης Νεράιδας και σφιχτοδέοντάς τους δείχνει, με τή σημερινή όμως άντίληψη, ένα ώραίο άρχαίο σύνολο που προβαίνει από τήν πάχνη τής λίμνης μ' Έλληνικές γραμμές και σιμώιει τόσο, άπου τó μακρινό διάστημα, που χωρίζει τις δυο έποχές, χάνεται και σβήνει και σιγά σιγά γίνεται μιá νεοελληνική σπαρταριστή άληθινή ζωή.

Η «Αμαρυλλίς» θα παιχτεί στο Βασιλικό Θέατρο, τή σαρακοστή, όταν ο θάσος Κυβέλης γυρίσει από τήν Πάτρα.

Τά χορικά τά τοιμάζει ο γνωστός μουσουργός κ. Τιμ. Ξανθόπουλος.

όπου τά βράδια βγαίνετε χλωμές κι' άχνοτυμένες.
Έλάτε πάμε στα νερά μες τά γυριά τά κρίνα
πριν σηκωθί στις κορυφές ή πάχνη από τά πρίνα!
Τ' στο κλαδί τής τάρξεν ή κουρνιασμένη κάργα
και τó χωριό ξεθώρισσε μέσα στή νύχτα άλόργα!
Έλάτε μέσα στα νερά πριν να γλυκοχαράξη
πριν να καπνίσουν οι σκεπές κι' ο πετεινός να κράξη.

(Οι νεράιδες χάνονται σιγά σιγά μέσα στην πάχνη. Η 'Αμαρυλλίς μένει τελευταία. Ο Δάφνης προχωρεί μπρός στη σπηλιά τής 'Αμαρυλλίδος και στέκεται).

ΔΑΦΝΗΣ

Ό δροσοστάλαχτη σπηλιά νεραϊδομαγεμένη
που τήν 'Αμαρυλλίδα μοι κρατείς βροθιά κρυμμένη.
Τή Νύφη τή λευκότερη άπ' τήν πάχνη σου ή σπηλιά
που βγαίνει μες άπ' τά νερά με ξεπλεκα μαλλιά
που κάνει σκιαχτερότερα τού ήσκου τά μαύρα χάδια
τά μεσημέρια πού βουθά πιε μυστικά τά βράδια!

(Γονατίζει μπρός σέ άγιλημα τής 'Αφροδίτης)

Ό Κύπρι! παντοδύναμη με τή γλυκιά τή σκέψη!
στείλε κρυπά τόν Έρωτα να μου τή σαϊτέψη,
σαν κατεβαίνει άνιλαφρη στις μαύρες τις νυχτιές
άπό τις μάννες τών νερών κι' από τις ρεματιές.
Σάν καθρεφτιέται στα νερά τά κρούτσλλα γυρμένη,
σαν φεύγει με και χάνεται και πάντα μπρός μου μένει,
Σαϊτέψέ την, Κύπρι μου, στη λίμνη τής σαν έβγει
που σαν φεγγαροφέγγισμα έσο σιμώνω φεύγει.

Σκηνή Β'.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ (βγαίνοντας από τή σπηλιά)

Τι ής βροσκέ από μένανε τή νερογέννημένη,
πούμαι τής νύχτας κόρη έγώ κ' είμαι του άχνου ταμένη,
Πούμαι άδερφή του άσπρου του άφρου του κάμπου θυ-
[γατέρα,
Σύρε βροσκέ, και μάγεψε τή Χλόη με τή φλογέρα!

ΔΑΦΝΗΣ

Τής νύχτας κόρη αν είσαι σύ και ξωθικά στ' άλήθεια.
Κι' αν είσαι νερογέννημα που λέν τά παραμύθια.
Είμαι κ' έγώ γέννα Θεού κι' από νεράϊδα μάννα
και δροσκέλιζω τά βουνά και τραγουδω τόν Πάνα!

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

Κ' έγώ 'μαι γέννα του νερού, και τó κορμί μου τρέμει
ώσαν τó καλαμόφυλλο που τó φυσούν οι άνέμοι!
Έχω τó δροσοστάλαχτο, τόν άγριο βράχο σπιτι,
και για στολίδι στήν κορφή φορώ τó σταλαχτιτή!

ΔΑΦΝΗΣ

Τό ξέρω πως δέ μ' άγαπάς—έψές τó βράδυ, βράδυ,
τήν ώρα που άρχοκίνητο γυρνοῦσα τó κοπάδι,
μου τόπε τ' άσπρολούλουδο που τήχα ξεφυλλίσει
και σύ που μες τά κρούσταλλα νερά σου είχες βουτήσε!
Μή δέ μου τόπε κ' ή Μυρτώ μιá μέρα παραπάνω
μέσα στα στάχια τά χρυσά στο καρπολόγι άπάνω,
Έκείνη που τó κόσκινο κρεμνά και λέει τις μοιρες
Ποτές πως δέ μ' άγάπησες, και πως τó νοῦ μου πήρες;

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη : Για την Ελλάδα δρ. 10. Για το έξωτερικό φρ. 12.50.—Για τις έποχικές δεχόμεσθε και τριμήνες συντρομές (3 δρ. τήν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητής ἢ δὲν προπλερώσει τὴ συντρομή του. **Γιὰ τὸ 1916 ἡ συντρομή ὁρίστηκε σὲ 20 δρ. φρ. τὴ χρονιά.**

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιοῦνται σὲ γραφεῖο μας διπλῆ τιμῆ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίόσκια καὶ σὲ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου (ὁδὸς Σταδίου 4.)

Γύρισε, δὲς με ! μοναχὰ γλυκὰ δυὸ λόγια μίλα !
καὶ δέξου αὐτὸ τὸ χάρισμα ποὺ σοῦφερα ἀπὸ μὴλα
καὶ ποὺ τὰ καρπολόγησα γιὰ σὲ τὰ πιδ μεγάλα
ἀπὸ τὴς ἀψηλῆς μηλιῆς, καὶ θὰ σοῦ φέρω κι' ἄλλα !

ΑΜΑΡΓΑΛΙΣ

Ἔχεις σὲ πρόσωπο, βοσκέ, τὸ εὐγενικὸ σημάδι.
κι' εἶσαι σὰν ἄστρο λαμπερὸ σὲ σκοτεινὸ τὸ βράδυ.
Μὰ τὰ δροσᾶτα μὴλά σου μὲ τὴν ἀφράτην ὄψη
πῶχεις γιὰ μένα, καθὼς λές, ἀπὸ ψηλὰ ἐκεῖ κόψη.
εἶναι γλυκὰ καὶ κόκκινα καὶ μοσχομυρισμένα,
σὰν βοσκοπούλας μάγουλα, καὶ δὲν εἶναι γιὰ μένα !

(Φεύγει)

ΔΑΦΝΗΣ

Μὴ φύγεις μὴ, σὲς κορυφὲς ἢ πάχη στέκει ἀκόμα !

ΑΜΑΡΓΑΛΙΣ

Φεύγω πρὶν νὰ δῆ τὸ φῶς τὸ νοτισμένο χῶμα !

Σκηνὴ Γ'.

Δάφνης καὶ Τίτυρος

ΤΙΤΥΡΟΣ (σαλαγῶντας τὰ γίδια)

Ἄτα ! τραβοῦν γιὰ τὴ ζημιὰ' μπροστὰ μπροστὰ ὁ
|Μαυρίκος !

φε. φε, γυρίσετε ἀπ' ἐδῶ ποὺ νὰ σᾶς φάγη ὁ λύκος !

(Βλέποντας τὸ Δάφ η)

Νάτος κι' ὁ Δάφνης ! ποὺ ἔρχεται μὲ τὴ διπλὴ φλογέρα.

ΔΑΦΝΗΣ

Ἦρα καλὴ σου, Τίτυρε !

ΤΙΤΥΡΟΣ

Δάφνη, καλὴ σου μέρα !

ΔΑΦΝΗΣ

Γιὰ ποὺ τὰ γίδια ;

ΤΙΤΥΡΟΣ

Ἄμ' ῥωτᾶς γιὰ ποὺ ! στὰ κορφοβούνια.

ΔΑΦΝΗΣ

Μπα πῶς βγαλμένα, Τίτυρε, τοὺς τᾶχεις τὰ κουδούνια ;

ΤΙΤΥΡΟΣ

Τοὺς τᾶδγαλα ἀπὸ φύλαξη, καμμὰ φορὰ μὴ λάχει
κι' ἀκούσης τὸ κουδουνιτὸ καὶ στὴ δική μου ράχη !

ΔΑΦΝΗΣ

Τί θε νὰ πῆς ;

ΤΙΤΥΡΟΣ

Θέλω νὰ πῶ, πῶς μὲ προστάζει ὁ Βάττος
νὰ μπαῖνω σὲς ξένες βοσκές, καὶ γιὰ νὰ μὴ τὴς φάγω
τὸ διπλακούδουνο κ' ἐγὼ λῶνω ἀπ' τὸ γέρο τράγο.
Φε...νάτος πάλι σκάρδωσε σὲ φράχτη ἀναθεμάτος !
Ἔτσι, λοιπόν, μαθὲς μπορῶ καλλίτερο νὰ κανῶ ;
Νά ! φέξ ἀκόμα ἕνας βυσκός ψηλὸς ὡς ἐκεῖ πάνω
μοῦ κάνει ἀγριοκυττάζοντας-Μεριῆς δὲν ἔχεις τόσες
καὶ μπαίνεις στὰ λιμέρια μου μ' αὐτὲς τὴς γεροφῶσες
Κι' ἄλλος κυττάζοντας λοξὰ μοῦ λέει-μωρὲ τὴν ἴδια
Θᾶχω κουβέντα μετὰ σὲ πάντα γι' αὐτὰ τὰ γίδια ;
Κ' ἐγὼ τοῦ λέω, τὸ σύνορο δὲν πάει ὡς τὸ νερὸ ;
-Θενὰ γραφτῆ τὸ σύνορο στὴ ράχη σου θαρρῶ !
Ἦνας μὴ μέρα-Νὴ μὴ μπῆ; ἐδῶθε ἀπὸ τὴ φτέρα.
Κκλά, ἀπαντῶ-Παλιόμουτσο, γκραμιῖσου ἀπὸ δῶ πέρα!
Ἦλημερὶς τέτοια τραβῶ, μὴ ἐγὼ τὸ κάτω κάτω,
Τᾶχω πολὺ καλλίτερος ἀπ' τὸ ραβδί τοῦ Βάττου !
Ἄλλῃθαια δά, μὴ κ' ἔχεις δὴ καθόλου ἐδῶ τὴ Χλόη ;

ΔΑΦΝΗΣ

Τὴν εἶδα πρὶν ποὺ μάζωνε τὴ δάφνη τὴν ἀλόη.

ΤΙΤΥΡΟΣ

Γιὰ μένα θὰ τὰ μάζωνε πάλι ἢ καρδιοπαιδεύτρα
Ἦλα τὰ βότανα τῆς γῆς σοῦ ξέρει ἢ φαρμακεύτρα.

ΔΑΦΝΗΣ

Σοῦκανε μάγια ;

ΤΙΤΥΡΟΣ

Ἦαν μοῦκανε ! μὲ πότισε βότανοι.

Μὰ ἐγὼ θὰ πάω στὴ Μυρτῶ ποὺ ξέρει νὰ μὲ γειάνη.

ΔΑΦΝΗΣ

Μὴ μὲ τὸ νοῦ σου ἔχουν γενῆ τὰ μαγικὰ μονάχα ;

Τί ἔχομεν ἔμεις νὰ μᾶ; ρεχτοῦν μὴ γάρις τὰ κοπάδια.

ΤΙΤΥΡΟΣ

Σῶπα κ' ἐκεῖνη βιὸς πολὺ θαρρεὶ πῶς ἔχω τᾶχα.
νὰ μὴ σ' ἀκούση κ' ἔρχεται: μέσα ἀπὸ τὰ λειβάδια.

Σκηνὴ Δ'.

Ἦ Χλόη καὶ οἱ ἐπάνω

ΧΛΟΗ

Ἦρα καλὴ, βοσκόπουλα !

ΔΑΦΝΗΣ καὶ ΤΙΤΥΡΟΣ

Καλῶς τινε τὴ Χλόη !

ΧΛΟΗ

Ἦ ! δὲ μοῦ λέτε σεις ἐδῶ, μέσα σὲ καρπολό;

ποιανοῦνε αὐτὰ τὰ πρόβατα ;...

ΔΑΦΝΗΣ (φεύγοντας βιασικὰ)

Ἦ ! θᾶναι τὰ δικά μου

ποὺ μπήκαν μέσα στὴ ζημιὰ....

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΛΕΚΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Είναι καιρός τώρα που οι φίλοι μας οι Βούργαροι διατυμπανίζουν τους δρους με τους όποιους θεωρούν δυνατό να κρατήσουν την ουδετερότητά τους, που τόσο πολύτιμη είναι για την ώρα στη Βαλκανική.

Και παραθέτουν κάθε λίγο τη λίστα των μεζέδων που θέλουν για να λουφάξουν. Και στριφογυρίζουν διαρκώς προς τη Μακεδονία και προετοιμάζουν τα μπιφτέκια και τις μπιριζόλες του πλούσιου τους φαγητού, που με τόση όρεξη στρώνουν χωρίς τον ξενοδόχο.

Κ' ενώ άκουσν τα σπαστικά τους να κόψουν και να ράψουν στη Μακεδονία, λησιμονούν το κλεμένο άρνι που έκλεισαν στη στάνη τους—στάνη λύκων—και ούτε λόγο, ούτε ταμουδιά δια τη Θράκη, τη Θράκη που την έρμήμαξαν, που την έσάρωσαν με το κοφτερό δρεπάνι του μίσους, της άρπαγής, του πόθου να δουν γρηγορώτερα τον τόπον αυτό βουργαροποιημένο με κάθε τρόπο.

Έλύσσαξαν οι άθεόφοδοι και κανείς ως τώρα δεν αναστίναξε για το μεγάλο χαμό της Θράκης, κανείς δε δάκρυσε για το πλούσιο φαγοπότι τους, που τις συνέπειές του τις ύφίσταται ο εύτυχής άλλοτε χωρικός της Θράκης στο κατακαμμένο αυτό κράτος. Η Θράκη δηλαδή μ' ένα λόγο, έτελειώστε, τί χρειάζεται λόγος! Βλέπετε στη Μακεδονία, έμεις δέν κουμπουριάσμη, δε διώξαμε, δέν άρπάξαμε, δέν έτρομοκρατήσαμε για να λέμε σήμερα ότι κάθε ίχνος Βούργαρου έξέλιπε. Αυτοί το έκαμαν και σήμερα πανού—κάτου έμπορούν αυτό να το πούν για τη Θράκη, και θα το πούν σαν θα έρωτηθούν ή σαν τους προκαλέσουμε.

Η Κυβέρνηση, βέβαια, δέν ήμποροσε να κάμη τίποτα άλλο και σιωπούσε. Είχαμε ανάγκη από ήσυχία, από ειρήνη. Ο τύπος όμως δέν είχε χρέος τάχα να φωνάξη, να συστήση, να ζητήση β,τι αυτοί ζητούν, φωνάζουν, συσταίνουν για την Μακεδονία ;

Η Θράκη πρέπει να μείνη Έλληνική, γιατί ούτε ή Ξάνθη, ούτε ή Γκιουμουλτζίνα, ούτε ή Άδριανούπολη, ούτε οι Σκράντα Έκκλησιές, ή Τσορλού, το Διδυμότειχο, το Ούζούι Γκιεπρού, το Σουφλί, είναι δυνατό ναλλάξουν την Έλληνική μορφή τους με δσα Τούρκοι και Βούργαροι έλεύθεροι και τρομεροί διώχτες έκαμαν στον ώραίο αυτόν τόπο.

Ο συμπαγής Έλληνικός πληθυσμός τώρα μάλλιστα που οι έλπίδες του με τα νέα γεγονότα ανεπτερώθησαν, έλπίζει, περιμένει να δή τη σωτηρία του. Να ζήση δέν ήμπορεί, άλλα δυο χρόνια τώρα μολονότι σαν το φίδι κομματιάζεται, πετσοκόβεται μδλα τα στανικά μαχαίρια και σπαθιά των δυο Τζελατιδών της δόσμιορης Θράκης, έλπίζει, ζει αναπνέει με την έλπίδα πως δε θαφθή να χαθή, να σβήση από προσώπου γής.

Η Μακεδονία γίνεται, προστατευομένη με τόσες χιλιάδες στήθια Έλλήνων ήρώων, γίνεται, λέγω, αν-

τικείμενο συζητήσεως παντού ότι ήμπορεί, δια λόγους έθνολογικούς, να πάθη άλλη διανομή, και ή Θράκη ή ελληνική δέν άκούει δυο λόγια παρηγορητικά και δε δίδεται τουλάχιστον άντάλλαγμα, αν μη άλλο τίποτα, για την ήσυχία αυτού του έλευθέρου τώρα Έλληνισμού, ο όποιος μόλις κρατιέται από το φόβο της μεταλλαγής της τύχης του !

Οί λύκοι της Σόφιας που γκρεμοσακίστηκαν όταν ο πόλεμος τους έσάρωσε, τους έξευτέλισε, εύρηκαν πάλι καιρό πεινασμένοι να ριχτούν στην καινούργια ιδέα, να την έγκλωπωθούν, να την άρπάξουν για να έχουν λόγο να ύφίστανται εκεί δουλεύοντας αυτοί τάχα για το μεγαλειό της Βουργαρίας της όποιας οι άληθινές οι Βουργαρικές έπαρχίες δουλεύουν σήμερα τη χειρότερη στους Έλληνες και Σέρβους δουλεία.

Έχόρτασαν με τις κλειψίες για λίγο στη Θράκη, έρροφήσαν το αίμα της Έλληνικής ζωής. Το φαγοπότι έτελειώσε, άρχισε ή πείνα, τώρα ζητούν νέο τραπέζι. Ανάγκη να τους πάρουμε το άλλο, που είναι έτοιμασμένο με τις σάρκες μας άκόμα, με το αίμα μας, ανάγκη να ζητάμε τη σωτηρία της Θράκης, που στενάζει κάτω από το τσαρούχι του κομιτατζή και το μαχαίρι του πρώτου τζελάτη κ' ενώ είναι ανάγκη αυτά να γίνονται, έμεις τους ώθοσμε προς την Άδριανούπολη, προς τις Σκράντα Έκκλησιές, προς τη Μήδειαν για να πιουν το λίγο λάδι της ζωής που έμεινε στα μέρη αυτά από το φοβερό μακλειό και τσάκισμα των Τούρκων ματζιριδών.

Αν πρόκειται να λυθούν οι άξιώστες των έθνών με βάση τις εθνικότητες, βέβαια, ή Κυβέρνησή μας δε θα κλείση το στόμα της, προκειμένου για την Έλληνικώτερη γή που υπήρξε και ύπάρχει για τον Έλληνοισμό.

ΘΡΑΚΙΚΟΣ

TAINE.—Καμά ανθρώπινη ύπαρξη δε νοιάζεται από την άλλη. Είναι το περισσότερο από συνήθεια, έμπονιά, ενδιαφέρο, φιλία, που δέχεται ή άνέχεται ή μιιά την άλλη.

TAINE.—Κάθε φυλή έχει και τις ιδέες της: δείτε τον καθορισμό του εθνικισμού ανθρώπου μέσα στις διάφορες παρομιές :

Ο Γάλλος λέει : «Γεννήθηκε χτενισμένος». Η κόμισση, ή κομψότητα, ο κόσμος και οι διασκεδάσεις του κόσμου.

Ο Άγγλος λέει : «Γεννήθηκε μ' ένα άσημένο κουτάλι στο στόμα.» Υλιστής και λαίμαργος, κοιτά το φαί, την καλή χώνεψη, το άνετο, το άξιοσέβαστο έξωτερικό και τα λεφτά.

Ο Γερμανός λέει : «Γεννήθηκε σε μιιά λίγη εύτυχία.» Άδούριτος, αίσθηματικός και καταγής ριγμένος στη χυδαύτητα και στην κουζίνα ο έμπορος των ιδανικών λουκανίκων.

TAINE.—Μιά γυναίκα παντρεύεται για να μπει στον κόσμο· ένας άντρας για να βγει.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ : «Ο ΑΝΑΔΡΟΜΑΡΗΣ».

Λογοτεχνική Βιβλιοθήκη Φέξη, 1914, Δράχ. 3. "Ένα δυό χρόνια, μπορεί και περισσότερα, ή πρώτη σελίδα της «Εστίας» στολιζότανε με κάτι μικρά μικρούτσικα άρθράκια, γιομάτα ουσία και γιομάτα χάρη και γιομάτα, τις περισσότερες φορές, και σοφία, που σ' εύχαριστούσανε νάν τα διαβάξεις, μα και που σ' όφελούσανε ακόμια, αφού κάτι σ' αφήνανε ύστερα από το διάβασμα, κάτι σου ξηγούσανε που τὸ θάμαξες ἀνήξερα προτύτερα, και κάτι σου δείχνανε που έπρεπε νάν τὸ γνωρίσεις και νάν τὸ θαμάσης. Ὁδηγητής και ξηγητής ὁ Ἄναδρομάρης, (γιατί τούτη ή χαρακτηριστική ὑπογραφή ἔκπαινε κάτου ἀπ' αὐτὰ τάρθράκια), μα και ἀγαπητικός θερμός της ιστορικιάς Ἀθήνας (ὄχι τῶν Ἀθηνῶν) και της φύσης της Ἀττικῆς, σ' ἔπαινε ἀπο τὸ χέρι και σ' ὄδηγοῦσε στὰ γατημένα του μέρη και στις λατρεμένες του ιστορικῆς γωνιῆς και σ' ἀνάγκαζε νάγαπήσεις ὅ,τι αὐτὸς ἀγάτησε και νά λαχταρήσεις ὅ,τι λαχταροῦσε αὐτός. Κ' ἔτσι τάρθράκια αὐτὰ της «Εστίας», που καιρὸ τώρα πάψανε νά στολίζουνε πιά την πρώτη της τῆ σελίδα, μαζωμένα, τὰ σημαντικώτερα, σ' ἕνα βιβλίον, μᾶς τὰ προσφέρει ὁ φίλος Καμπούρογλος, μιά θύμηση, ἀναδρομική και αὐτή, τοῦ ὅ,τι ἄλλοτε λίγο λίγο ἀπολάγαμε.

"Όσοι ἀγατήσανε τὸν Ἄναδρομάρη της «Εστίας», ἄς πάρουν τὸ βιβλίον του νά τὸν ξαναθυμηθοῦνε' και ὅσοι δὲν τονέ γνωρίσανε, ἄς τὸ πάρουνε γιὰ νάν τονέ γνωρίσουνε και τὸν ἀγατήσουνε.

ΕΙΡΗΝΗΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ : «Η ΥΙΟΘΕΤΗΜΕΝΗ». Λογοτεχνική Βιβλιοθήκη Φέξη, 1914, Δρ. 3. Τὸ ρομάντζο αὐτὸ της κ. Δ., παρμένο ἀτόφιο ἀπὸ τῆ ζωῆ, ὄχι διως με ὄμο ρεαλισμό, μα μ' ἕνα μελαχολικό λυρισμό, που εἶναι χαρακτηριστικὸ χάρισμα της συγγραφιάς του, ἔχει ἀρετῆς πολλῆς που τοῦ δίνουν κάθε δικαίωμα νά καταταχτεῖ στὰ φιλολογικὰ ἔργα, τόσο γιὰ τὴν εὐλικρινῆ και ὄχι ξεζητημένη τεχντροπία του, ὅσο και γιὰ τὴν ψυχολογική του παρατήρηση. Ἡ Αὔγη, καθὼς και ἄλλα πρόσωπα τοῦ ρομάντζου, ζωγραφίζονται ζωντανὰ και μᾶς κάνουνε νάν τὰ ἀγαπήσουμε ἢ νάν τὰ μισήσουμε, ἀνάλογα με τὸ χαρακτήρα τους και με τῆς πράξεις τους. Ἄν και ἡ γλώσσα τοῦ ρομάντζου, που εἶναι ἀρκετὰ ζωντανή, δὲ σκόνιαφτε που και που σὲ κάτι καθαρευουσιάνικους ὀγκόλιθους και σὲ κάτι περασμένης πιά χρήσης ὀρθογραφικῆς και τυπικῆς ἀνωμαλίες, θὰ μπορούσε κανεῖς ἀδίσταχτα νάν τὸ κατατάξει στὰ καλὰ ἔργα της συγκαιρίτικης φιλολογικῆς παραγωγῆς. Δείγμα τῆς χαρακτηρισῆς μερικῆς φημερίδες τὴν Υιοθετημένη, ἔργο ὁμως ἑμεῖς τῆ λέμε και περιμένουμε με πεποίθηση και ἄλλα ἔργα καλὰ, ὡς συνέχεια, γιατί ἡ κ. Δ. και ταλέντο ἔχει και ὄρεξη γιὰ δουλειά, κ' ἔτσι ὅλα μπορεί νάν τὰ περιμένει κανεῖς, με τὸν καιρὸ, ἀπὸ τὴν πέννα της.

N.

ΤΑΙΝΕ.—Μελετοῦνε τρεῖς βδομάδες, ἀγαπίζουν τρεῖς μῆνες, φιλονεικοῦν τρία χρόνια, ἵποφέρουν τριάντα και τὰ παιδιὰ ξαναρχίζουν.

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪ'Α

Γενικός Διευθυντής ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ τεχνοπλοῦν ὁκλαμηγὸν Ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 7 Νοεμβρίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΙΩΑΝΝΙΝΑ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 20 Νοεμβρίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΑΘΗΝΑΙ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς (μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 23 Νοεμβρίου δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια και περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμοπλοῖας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΗΕΪΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμοπλοῖας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ἔπισθεν Ἀγίας Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νά ἀσφαλιστοῦν θέσεις ἀνάγκη νά δηλώσωσι ἐγκαιρῶς εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας και εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ἐποστηρίζοντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημιαίαν θαλασσοπορευτικὴν Πατριδα μας.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ

Φίλε «Νουμά»,

Μάθαμε επί τέλους και ποιά είνε τὰ φιλολογικά γούστα τῆς κυρίας Καζαντζάκη και ἔτσι ξεπλακώθηκε ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ ἓνα μεγάλο βᾶρος. Μὲ μιὰ καταπλήσσοσα ἀφέλεια ἡ κυρία Καζαντζάκη μᾶς ἐσμολογήθηκε τὴν περασμένη Δευτέρα στὸ Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων τὶς φιλολογικὰς προτίμησές της. Ἰδιαιτέρη λεπτομέρεια : Ὁ Ψυχάρης δὲν περιλαμβάνεται στοὺς σύγχρονους συγγραφεῖς. Οὔτε τὸνομά του—ὄχι τὸ ἔργο του—δὲν τόλμησε ἡ κυρία Καζαντζάκη νὰ ἀναφέρῃ. Ἡ διάλεξι τῆς κ. Καζαντζάκη ποὺ εἶναι και δημοτικίστρα, γίνηκε φυσικά στὴ μιχτή.

K.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. T. θὰ τυπωθῇ στὸ ἐρχόμενο φύλλο, μὰ ἀπαραίτητο νὰ μάθουμε πρῶτα τὸνομά σου, ποὺ θὰ μείνει, γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους, μυστικό.—κ. *Σαωτισμένο*. Τί σημαίνει ἀν ἀνάφερε κι ἡ δὲν ἀνάφερε. Δικαίωμα τῆς κυρᾶς εἶνε νὰ προτιμᾷε τὴ φασουλάδα τῆς φιλολογίας ἀπὸ τὸ μπιρτέ ι. Ψέματα : Ὅσο γιὰ τίλλο. Ὁ Νουμάς μὲ τὶς ρεκλάμες του δημιούργησε ἀρκετὰ ραβδιά γιὰ νὰ τοῦ πέρτουν κα ἀκέραια.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας και μηχανὰς ἀφθάσου ταχύτητος πολυτελείας και ἀέσεως θαλαμηγῶν ἀτμόπλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Πορταλὶα Τρούμπα.).

Ἐκίστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον, Τήνον, Ἄνδρον και Κόρθιον.

Ἐκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. διὰ Ἀλεξάνδρειαν. Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 και εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξειδίων κ. κ. Θωμᾶ Κοῦκ και Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλμαν και Σ. Σωτιάδου, (πλατεῖα Συντάγματο,) και Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμιλοῖας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (δπισθεν Ἀγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Μ. Π. Σαλβάγ.ν, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

ΔΗΛΩΣΗ

(Ἀπὸ τὸ 533 φύλλο)

1. Ὡς τὸ τέλος τοῦ 1914 ὁ *Νουμάς*, καθὼς και τὸ δήλωσε ὁ ἴδιος, θὰ βγαίνη ἔπως-ἔπως μὲ τὰ μέσα ποὺ ἔχει. Ὅσοι τοῦ καθυστεροῦνε τὴ συντρομὴ τους, ἔλπίζουμε νὰ φιλοτιμηθοῦνε νὰ τὴ στείλουνε.

2. Γιὰ τὸ 1915, ἡ συντρομὴ θὰ εἶναι: δραχμὲς ἡ φράγκα εἴκοσι (20) τὸ χρόνο, και τὸ φύλλο 40 λεπτὰ τὸ ἓνα.

3. Κανένας Ρωμῆς και δημοτικιστὴς δὲ θὰ παίρνη τὸ φύλλο χάρισμα.

4. Ὅσοι θέλουνε τὸ *Νουμά* γιὰ τὸ 1915, πρέπει νὰ τὸ δηλώσουνε ὡς τὶς 10 τοῦ Δεκεῖβρη τοῦ 1914 μὲ γράμμα τους πρὸς τὸν κ. Δ. Ταγκόπουλο ἐκδότη τοῦ *Νουμά*, και εἶτε νὰ στείλουνε μαζί τὴ συντρομὴ τους εἶτε νὰ δηλώσουνε ἴσα μὲ ποιά ἐποχὴ τοῦ 1915 θὰ τὴ στείλουνε.

5. Ὅσοι μποροῦνε, ἄς δηλώσουνε και ἄς στείλουνε περισσότερες συντρομὲς. Γιὰ ἕσες γραφοῦνε, τόσα φύλλα θὰ παίρουνε, και ἄς τὰ χαρίζουνε ὁ καθένας στοὺς φίλους του. Ὁ *Νουμάς* ὑποχρέωση ἄλλη δὲ θᾶχη παρὰ νὰ τοὺς στέλνη ταχτικά τὰ φύλλα. Ἔτσι, σὲ καλιότερα χρόνια, εἰ *φιλόμουσοι* τῆς Καθαρέβουσας γραφόντανε γιὰ 100 λ. χ. σώματα, και τὰ πλερώνανε, στὰ ἔργα ποὺ βγάζανε εἰ ὁμοιδεάτες οἱ εἰκοί τους. Χαρὰ στὸ φίλο μας, και καμᾶρι μας ὁ φίλος ποὺ θὰ κάμη τὸ ἴδιο και γιὰ τὸ *Νουμά*.

6. Ἐχοντας γιὰ βάση τὶς ὑπογραφὲς ἡ τὶς συντρομὲς ποὺ θὰ λάβη ὁ Ταγκόπουλος ὡς τὶς 10 τοῦ Δεκεῖβρη, θὰ συντάξουμε τὸν προῦπολογισμὸ τοῦ φύλλου γιὰ τὸ 1915, ἔμεις οἱ ὑπογραμμένοι ἐδῶ, θὰ ὀρίσουμε πόσα φύλλα θὰ βγοῦνε και μὲ πόσες τὸ λιγώτερο σελίδες τὸ καθένα, λογαριάζοντας πάντα πὼς πρέπει νὰ ζήσουνε, και ὄχι μὲ ἄγέρα μοναχά, τὸ πρόσωπο ἢ τὰ πρόσωπα ποὺ θὰφιερῶσουνε τὸν καιρὸ και τὸν κόπο τους στὴν ὀλικὴ δουλειὰ τοῦ φύλλου.

7. Ὅσοι, ἔπως εἴπαμε, δηλώσουνε ἢ στείλουνε τὶς συντρομὲς τους γιὰ τὸ 1915, θὰ δοῦνε τὰ ὀνόματά τους τυπωμένα στὸ τελεφτάιο φύλλο τοῦ 1914. Ἄν ἀπὸ μετριοφροσύνη δὲ θέλουνε νὰ τυπωθοῦνε ἀλάκερα, πρέπει νὰ δηλώσουνε ψευτόνομα ἢ τάρχηκά τους. Ὁ ἄστος δὲν ἔχει καμιά ἐξίρεση. Ἔτσι μόνο θὰ μπόρῶσουμε νὰ μετρηθοῦμε ἔσοι ἀγαποῦμε τὸν ἀγῶνα μας, κ' ἔτσι θὰ ξέρουνε ὄλοι μὲ τὶ πόρους θὰ βγῇ ὁ *Νουμάς* στὰ 1915.

8. Ὅσοι δηλώσουνε και δὲ στείλουνε, θὰ δοῦνε τὰ ὀνόματά τους ξνατυπωμένα ὀλόγραφα, σὺν περάσῃ ὁ καιρὸς ποὺ θὰ δηλώσουνε.

9. Τὸν Ὀχτώβρη τοῦ 1915 θὰ γίνη ἄλλη δήλωσι γιὰ τὸ 1916.

Παρίσια—Ἀθήνα, τέλη τοῦ Σταβροῦ, 1914.

ΨΥΧΑΡΗΣ
Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ